

Atsakymas į el. paklausimą

Klausimas. Kaip skaičiuoti mokesčių už nakvynės namuose teikiamą apgyvendinimo paslaugą, kai asmeniui socialinė pašalpa yra mokama ir pinigais, ir nepinigine forma. Ar į asmens pajamas skaičiuojasi visa paskirta socialinė pašalpa ar tik ta dalis, kuri mokama pinigais.

Atsakymas. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu patvirtintas Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas (papildytas 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1485) nustato, kad asmeniui, gaunančiam socialinę pašalpą, socialinės priežiūros paslaugos teikiamos nemokamai, išskyrus atvejus, kai šis asmuo yra socialinės rizikos suaugęs asmuo, kuris ilgiau kaip mėnesį per kalendorinius metus gyvena socialinių paslaugų įstaigoje ir gauna joje socialinę priežiūrą. Taigi, nakvynės namuose gyvenantis asmuo turi mokėti už socialinę priežiūrą ir tais atvejais, kai jo pajamos yra tik socialinė pašalpa. Minėtas aprašas nustato ir tai, kad socialinės rizikos suaugusio asmens, ilgiau kaip mėnesį per kalendorinius metus gyvenančio socialinių paslaugų įstaigoje ir joje gaunančio socialinę priežiūrą, mėnesio pajamos negali likti mažesnės nei 0,8 valstybės remiamų pajamų dydžio. Tai reiškia, kad asmens, kurio pajamos yra tik socialinė pašalpa, mokėjimo už socialinės priežiūros įstaigoje teikiamas paslaugas dydis neturi viršyti 20 proc. asmens pajamų.

Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (toliau – Įstatymas) numato, kad socialinė pašalpa gali būti teikiama tiek pinigais tiek ir nepinigine forma. Įstatymo 23 str. 1 punkto nuostatos numato, kad patyrusiems socialinę riziką asmenims socialinės pašalpos teikimas pinigine forma turi būti derinamas su nepinigine forma savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Įstatymo nuostatos numato ir tai, kad socialinės pašalpos dydis pinigais negali viršyti 50 procentų paskirtos socialinės pašalpos dydžio.

Manytume, kad mokėjimo dydis už socialinės priežiūros įstaigoje gaunamas paslaugas turėtų būti nustatomas nuo bendro socialinės pašalpos dydžio (102 Eurų) – t. y. neatsižvelgiant į tai, kad asmuo dalį socialinės pašalpos gauna nepinigine forma. Teisės aktais reglamentuotas mokėjimo dydžio nustatymas už gaunamas socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims (kaip jau buvo minėta, ilgiau kaip mėnesį gyvenantiems socialinės priežiūros įstaigoje) ir tais atvejais, kai jų pajamos yra tik socialinė pašalpa, yra tikslingas, siekiant, kad socialinės rizikos asmenys ugdytųsi atsakomybės už save jausmą, įgytų savarankiško gyvenimo įgūdžių, išmoktų suvokti, kad mėnesio pajamas reikia planuoti ir kt. Todėl nustatyti mokėjimo dydį vien tik iš nepinigine forma gaunamos socialinės pašalpos dalies nebūtų tikslinga.

Konkreiti pinigų suma, kurią asmuo turėtų mokėti iš pinigine forma gaunamos socialinės pašalpos dalies turėtų būti atskaičiuojama savivaldybės nustatyta tvarka.

Ministerijos specialistų nuomone, siūlytina mokėjimo už socialinės priežiūros įstaigoje gaunamas paslaugas dydžius iš pinigine ir nepinigine forma teikiamos socialinės pašalpos paskirstyti analogiškai tuo pačiu santykiu, kaip yra savivaldybėje nustatytas socialinės pašalpos pinigine ir nepinigine forma teikimo (paskirstymo) santykis. Pvz., jei tas santykis yra 50 ir 50 proc., asmeniui iš pinigine forma gaunamos dalies siūlytina paimti 50 procentų teisės aktais nustatyto mokėjimo už socialinę priežiūrą dydžio, jei tas santykis yra 25 ir 75 proc., iš pinigine forma gaunamos socialinės pašalpos dalies siūlytina paimti ketvirtadalį nustatyto mokėjimo už socialinę priežiūrą dydžio.

Skyriaus vedėja

Daiva Buivydaitė

A.Šlajutė, 85 2664 222, aldona.slajute@socmin.lt